



ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Lembit Elmik
lembit.elmik@go.ee

Teie 10.07.2025

Meie 25.07.2025 nr 2.2-9/25/2224-2

Vastus pöördumisele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise seoses plaanitava lahendusega laoruumide rentnikele. Selgitate, et soovite luua laoruumide rentnikele võimalust saada ruumidele ligipääsu läbi nutitelefoni rakenduse. Sama rakenduse abil soovite anda rentnikele võimaluse näha kaamerapilti nende laoruumi uksest, näiteks selleks et kontrollida kulleri kohalolu olukorras, kus rentnik ise ei viibi laoruumis. Soovite teada, mida peaksite tegema, et taoline lahendus vastaks isikuandmete kaitse üldmäärusele.

Selgitan esmalt, et inspeksioon järelevalveasutusena ei saa osutada õigusabi. Õigusabiga on tegemist siis, kui antakse mingite konkreetsete eluliste asjaolude osas õiguslik hinnang. Siiski saame anda inspeksiooni pädevuse piires õiguslaseid selgitusi. Õiguslaste selgituste andmisega on tegemist siis, kui selgitatakse mingi konkreetse seaduse, konkreetse paragrahvi, konkreetse lõike, konkreetse punkti sisu ja tähendust. Kui Teil on vaja õigusnõu ja/või seisukohta lähtuvalt konkreetsetest asjaoludest, siis soovitame pöörduda õigusnõustajate (advokaadid, juristid) poole.

Järgnevalt selgitan üldiseid põhimõtteid, mis tulenevad isikuandmete kaitse üldmäärusest ja millega peab iga andmetöötleva arvestama. Esmalt peab taolises olukorras eristama, millised on rentnike ja rendileandja suhted andmetöötleva vaatest. Etteruttavalt mainin, et andmetöötlevate rollide määramine on [isikuandmete kaitse üldmääruse](#) (IKÜM) kohaselt üks olulisemaid eeltingimusi õiguspäraseks andmetöötlevaks. See aitab vältida juriidilisi vaidlusi ja lisaks suurendab andmetöötleva läbipaistvust ning inimeste, ehk andmesubjektide, õiguste tagamist.

IKÜM eristab vastutavat, volitatud ja kaasvastutavaid andmetöötlevaid. Vastutava, kaasvastutava ja volitatud andmetöötleva eristamisel on oluline teha kindlaks, kes määrab töötlemise eesmärgid ja vahendid. Vastutavaks andmetöötlevaks on isik, kes määrab kindlaks isikuandmete töötlemise eesmärgid ja vahendid, st töötlemise põhjuse ja viisi. Volitatud töötleva töötleb isikuandmeid aga vastutava töötleva nimel ning eesmärkidel ja vastutava töötleva juhiste kohaselt. Kaasvastutus tekib hoopiski siis kui kaks andmetöötlevat ühiselt määravad kindlaks andmetöötleva eesmärgid ning vahendid. Lisaks tasub meeles pidada, et andmetöötlevaks saab olla ka füüsiline isik.¹

Seega, peaksite läbi analüüsima millises rollis andmetöötlevana olete teie rendileandjana ning millises rollis on rentnik. Kui teie eesmärgiks on tagada territooriumi üldist turvalisust ning seejuures pakkuda rentnikele mugavusteenust, siis on tegemist ilmselt vastandlike eesmärkidega ning rääkida ei vastutava-volitatud andmetöötlevate suhtest. Lisaks on taolises olukorras vastutava töötleva kohustus tagada ja kontrollida, et kaamerapilti näevad ainult selleks õigustatud isikud ning et andmeid töödeldakse minimaalselt ja eesmärgipäraselt. See eeldab mh ka kõikide vaatamiste logimist. Kaasvastutuse puhul peaks nii rendileandja kui ka rentnik eesmärkide ja vahendite osas tegema otsuseid ühiselt. Oluline kriteerium on see, et töötlemine ei oleks võimalik ilma mõlema

¹ Soovitan lugeda veel vastutava ja volitatud töötleva ning kaasvastutuse kohta siit: [Vastutav ja volitatud töötleva | Andmekaitse Inspeksioon](#)

poole osaluseta, ehk kummagi osapoole poolne töötlemine on lahutamatult seotud. Praegusel juhul plaanite te paigaldada valvekaameraid niikuinii.

Olukorras, kus rendileandja ja rentnik on eraldiseisvad vastutavad andmetöötledjad, ei saa üks vastutav andmetöötledja lubada teisel vastutaval andmetöötledjal ilma õigusliku aluseta kaamera salvestistele ligipääsu. Nt õigusrikkumiste korral politseile edastamise õigus tuleneb seadusest.

Ilmselgelt jäävad kaamera vaatevälja territooriumil viibivad inimesed (nt teiste laoruumide rentnikud) ehk toimub isikuandmete töötlemine. Isikuandmete töötlemisel tuleb järgida määruses sätestatud [põhimõtteid](#).² Üheks põhimõtteks on ka seaduslikkuse põhimõte, mille kohaselt peab isikuandmete töötlemiseks (sh edastamiseks) olema ka [õiguslik alus](#).³ Järgida tuleb ka teisi isikuandmete töötlemise põhimõtteid, sh eesmärgipärasuse, õigsuse ja konfidentsiaalsuse põhimõtet.

Kõige sagedamini kasutatakse kaameraid isikute ja vara kaitseks (nn turvakaamerad) õigustatud huvi alusel. Seega enne, kui kaameraid kasutama asuda, peab vastutav andmetöötledja analüüsima, kas tema huvid kaaluvad üles vaatevälja jäävate isikute huvid või on eesmärki võimalik saavutada kaameraid paigaldamata, inimesi vähem riivavamaid mooduseid kasutades.⁴ Lisaks peab kaameraid kasutama valivalt ning eesmärgipäraselt. See tähendab, et kaamera on suunatud kas konkreetsele turvariskile või teie toodud näite puhul – konkreetsele laoruumi uksele.

Kui siiski hindamise tulemusel selgub kaamerate kasutamise hädavajadus, peab kaamerate omanik tagama inimeste teavitamise nende jälgimisest, andmete turvalise töötlemise, panema paika salvestiste säilitamise aja ja määrama, kes neile juurdepääsu saab. Samuti peab valmis olema selleks, et inimene tahab teda kujutavate salvestistega tutvuda. Isikuandmete töötlemisega seonduv teave peaks inimesele olema kättesaadav ettevõtja kodulehelt andmekaitsetingimustest. Videovalve puhul tuleb kõige olulisem teave (töötlemise eesmärk, õiguslik alus, vastutava töötledja nimi ja kontaktandmed ning info, kus saab tutvuda andmekaitsetingimustega) esitada ka teavitussildil. Videovalvest saate lähemalt lugeda ning leiate vajadusel abi teavitussildi genereerimisel meie kodulehelt: [Videovalve korraldajale | Andmekaitse Inspeksioon](#).

Toote ka ise enda pöördumises välja, et rentnikud näeksid ka läheduses olevaid uksi ja nende ees liikuvaid autosid ning inimesi. Praegusel juhul tekib aga mitmeid küsimusi. Esiteks, nagu eelnevalt mainitud, siis peab andmete edastamiseks olema alati mõni õiguslik alus. Vastutav andmetöötledja ei tohi valimatult ja õigusliku aluseta jagada kaamerapilti/salvestist kolmandatele isikutele. Teiseks peab vastutav andmetöötledja tagama ka andmete konfidentsiaalsust ning tal peab olema ülevaade, kes andmetele ligi pääseb. Andmete töötlemine (sh edastamine ja ligipääsu võimaldamine) peab olema minimaalne ja eesmärgipärane. See tähendab mh et tuleb hoolikalt valida, mis on vajalik ala, mis kaamera vaatevälja jääb.

Viimaks on väga tähtis ka see, kuidas inimesed saavad teostada [enda õiguseid](#). Kui vastutavaid andmetöötledjaid on mitu, siis peab inimene aru saama kelle poole saab ta pöörduda, kui soovitakse tutvuda iseenda andmetega või küsida näiteks isikuandmete töötlemise asjaolude kohta.

Kuigi inspeksioon ei saa anda õigusabi, siis loodan et selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Geili Keppi

jurist

peadirektori volitusel

² IKÜM artikkel 5 toodud põhimõtted: [Andmetöötlemise põhimõtted | Andmekaitse Inspeksioon](#)

³ [Töötlemise õiguslikud alused | Andmekaitse Inspeksioon](#)

⁴ Mis on õigustatud huvi analüüs ja kuidas seda läbi viia: [Õigustatud huvi | Andmekaitse Inspeksioon](#)